

NNGYK
NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT

A Kézhygiénés Önértékelő Rendszer 2024. évi országos felmérésének eredményei

Szeberényi Katalin
NNGYK Járványügyi és Infekciókontroll Főosztály
Kórházhygiénés és Hatósági Osztály

Kézhygiénés Világnap
2025.05.08.

Kézhigiénés Önértékelő Rendszer (KÖR)

2009: „Kézhigiéne az egészségügyi ellátásban” WHO irányelv

2010: „KÖR” kérdőív a kézhigiénés gyakorlat intézményi szintjének minősítéséhez

2014: Hazánkban évenkénti KÖR felmérés bevezetése (kiemelt munkatervi feladat keretében)

2011, 2015, 2019: Az egészségügyi intézményi kézhigiéné nemzetközi felmérése (WHO)

A KÖR indikátorai tudományos bizonyítékokon és szakértői konszenzuson alapulnak.

A KÖR használatával a kézhigiénés gyakorlat felmérhető és bizonyítottan fejleszthető az egészségügyi intézményekben.

CÉL:

- *Kézhigiénés gyakorlat felmérése* (infrastruktúra, tevékenységek)
- *Erősségek és gyengeségek azonosítása* → *célzott fejlesztés* (cselekvési terv)
- *Eredmények visszacsatolása* (vezetőség)

Kézhygiénés Önértékelő Rendszer elemei

A WHO „kézhigiénés irányelve az egészségügyi intézményekben” (2009) bizonyítékai alapján kidolgozott **5 kulcs alkotóelem** az egészségügyi intézmények kézhigiénés gyakorlat fejlesztésére

1. Átállás az új rendszerre

Alkoholos kézfertőtlenítő szer elérhetősége a betegellátási ponton és víz, szappan és egyszer használatos kéztörölő folyamatos elérhetősége

2. Oktatás és képzés

Minden egészségügyi dolgozót oktatni kell a helyes kézhigiénés gyakorlatról

3. Értékelés és visszacsatolás

A kézhigiénés gyakorlat monitorozása (compliance mérése), az eü. dolgozók ismereteinek monitorozása, eredmények visszacsatolása

4. Emlékeztetők a betegellátási pontokon

Emlékeztetőkkel támogatni az egészségügyi dolgozókat a helyes kézhigiénés gyakorlat betartásában

5. Intézményi biztonságos környezet

Eü. dolgozók aktív részvétele, intézményi támogatás, páciensek bevonása

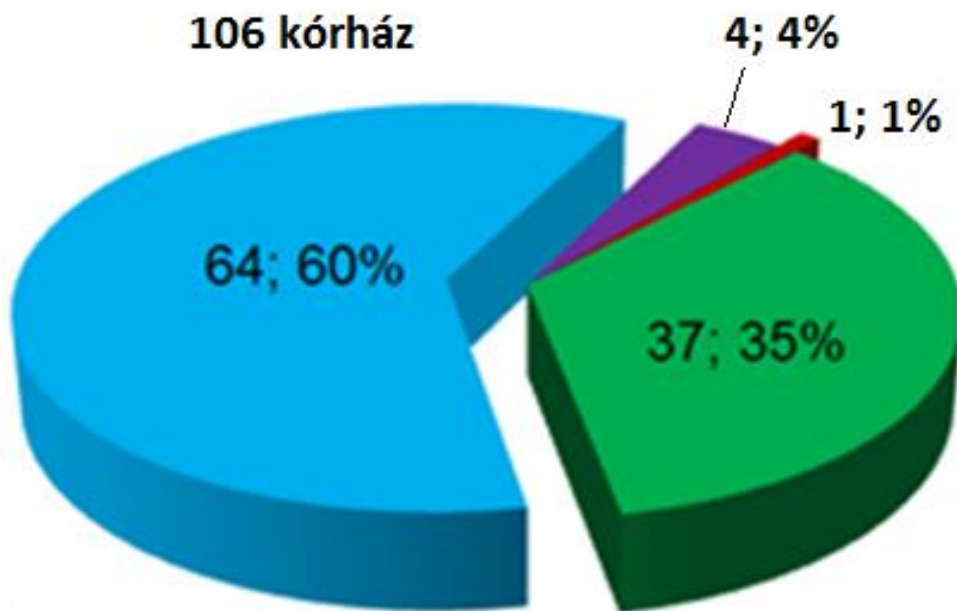
A KÖR módszertana

- Egységes kórházi kérdőív, melyet az egészségügyi intézmények töltenek ki, a kórházvezetés aláírásával véglegesítve az adatokat
- Kórházi kérdőívek begyűjtése és ellenőrzése a fővárosi/vármegyei kormányhivatalok által
- Országos összesítés az NNGYK-ban (kivéve cselekvési tervek)
- 5 alkotóelem
- 27 indikátor
- Értékelés:
 - alkotóelemenként: 100 pont
 - maximális összpontszám: 500 pont
 - (ezen felül adhatóak plusz pontok is egyes kérdéseknél)
- Eredmények függvényében cselekvési terv kidolgozása a kórházak részéről

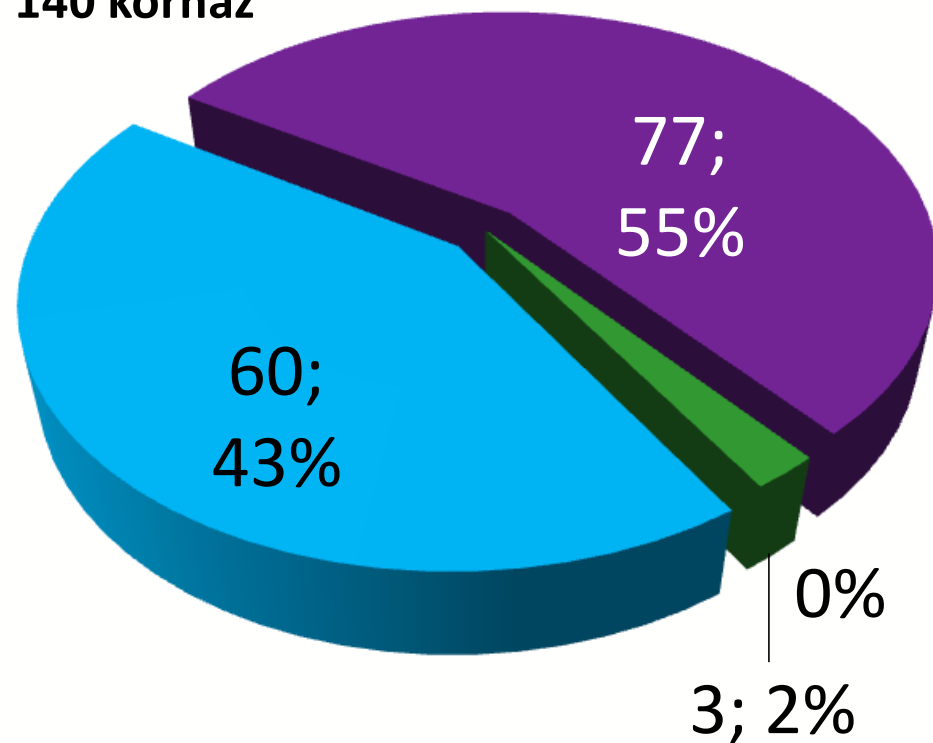
Kézhygiénés szint országos megoszlása a KÖR 2014 - 2024. évi eredményei alapján

- Elégtelen 0-125
- Alap 126-250
- Közepes 251-375
- Haladó 376-500

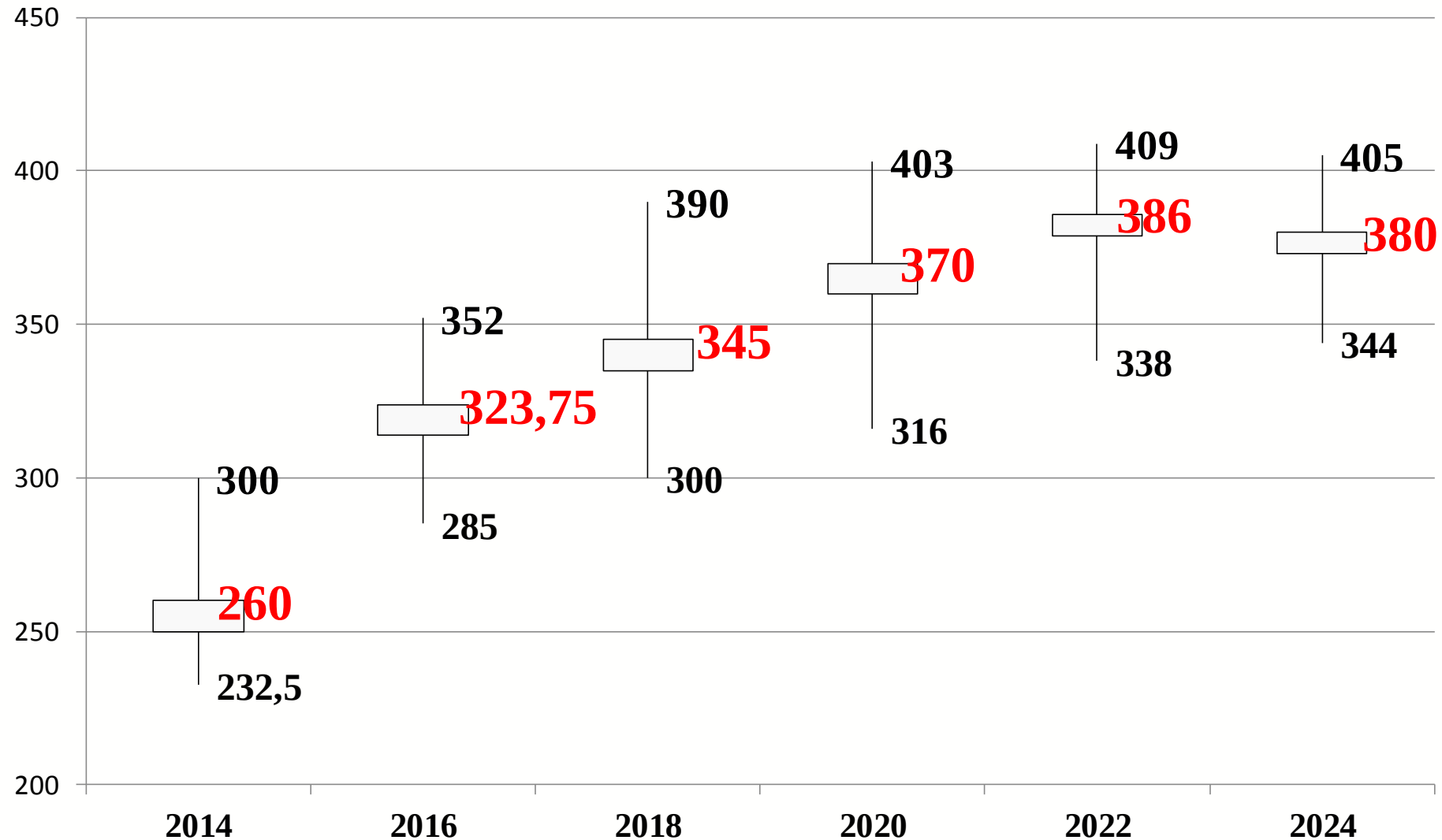
2014
106 kórház

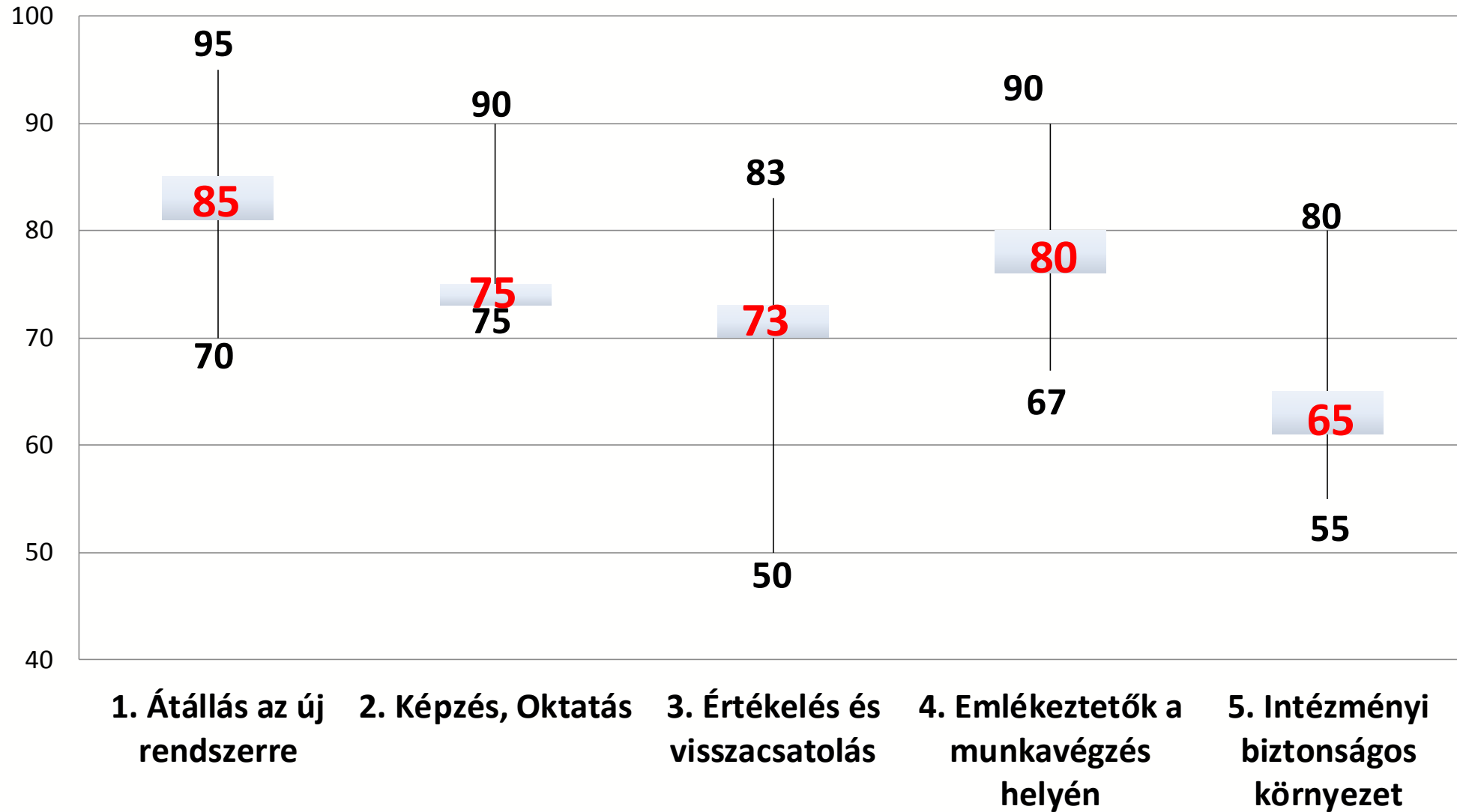
2024
140 kórház

KÖR összesített országos eredmények, 2014-2022

KÖR alpontok országos eredményei, 2024

KÖR felmérés kiegészítő ellenőrzéssel

Az 1000 ápolási napra viszonyított **alkoholos kézfertőtlenítőszer-fogyás**

Kiemelt indikátor (KÖR adatlap 3.3.3 pontja)

5 pontot ér, ha meghaladja a 20 l/1000 ápolási napot (szakmai minimumértéket)

Amennyiben a haladó szintbe sorolt (376-500 összpontszám) fekvőbeteg-ellátó éves alkoholos kézfertőtlenítőszer felhasználása nem éri el a 20 l/1000 ápolási napot:

**részletes indoklás kérése, hogy mi állhat
az alacsony alkoholos kézfertőtlenítőszer-felhasználás hátterében**

KÖR felmérés kiegészítő ellenőrzéssel – vizsgálat eredményei

2021: A hazai fekvőbeteg-ellátók 52%-a éri el az alkoholos kézfertőtlenítőszer fogyasztás tekintetében a 20 l/1000 ápolási napot. A KÖR szerint **haladó szintbe sorolt intézmények 40%-a nem érte el** a 20l/1000 ápolási nap alkoholos kézfertőtlenítőszer felhasználást.

2024: A **77 haladó intézmény felénél nem éri el** az alkoholos kézfertőtlenítőszer felhasználás (szakmai minimumérték) a **20 l/1000 ápolási napot**.

Intézmény típusa	≥20 l/1000 áp. nap felhasználás	<20 l/1000 áp. nap felhasználás
aktív	33	32
krónikus	6	6
összesen	39	38

Miért nem éri el a felhasználás a 20 l/1000 ápolási napot?

- Elkülönített pénzalap hiánya
- Helytelen kesztyűhasználat
- Fertőtlenítőszer minőségi problémák
- Osztályos profil eltérései
- Egyfázisú kézfertőtlenítőszer használata/előnyben részesítése
- Adminisztratív nehézségek
- Túlterhelt személyzet

Intézményi lépések a compliance növelésére

- Oktatás
- Felhasználás 3 havonkénti monitorozása
- Direkt megfigyeléses vizsgálat
- Adagolók és plakátok karbantartása
- Fluoreszcein vizsgálat
- Betegek és látogatók bevonása
- IIAB hangsúly

Összegzés

A 2024. évi hazai KÖR felmérés eredménye alapján a fekvőbeteg-ellátó intézmények **55%-a haladó, 43%-a közepes, 2%-a alap kézhigiénés szintbe sorolható.**

2024-ben kiegészítő KÖR ellenőrzésre került sor, melynek fókusza az alkoholos kézfertőtlenítőszer fogys vizsgálata volt a **haladó fekvőbeteg-ellátók** esetében, ahol az **intézmények 50%-a nem érte el** az alkoholos kézfertőtlenítőszer felhasználás tekintetében a **20l/1000 ápolási napot.**

Ennek háttérében leginkább az **elkülönített pénzalap hiánya, helytelen kesztyűhasználat, fertőtlenítőszer minőségi problémái, egyfázisú szerek jellemzőbb használata (preferálása)** áll, a fekvőbeteg-ellátók visszajelzése szerint.

A következő lépéseket tették a compliance növelése érdekében: **oktatás, időszakos monitorozás és visszacsatolás, adagolók és poszterek karbantartása, direkt megfigyeléses vizsgálatok, HandinScan, betegek és látogatók bevonása, IIAB hangsúly.**

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!